

Ψηφιακή Αφήγηση

Βασίλειος Κωτούλας
vaskotoulas@gmail.com

Εξ Αποστάσεως Σεμινάριο προς Εκπαιδευτικούς ΠΕ86
Πέμπτη 4 Ιουνίου 2020

Τι είναι ψηφιακή αφήγηση...

Με τον όρο ψηφιακή αφήγηση αναφερόμαστε σε πρακτικές χρήσης ψηφιακών μέσων για την αφήγηση μιας ιστορίας. Η διάρκειά της είναι σχετικά σύντομη, αν και δεν υπάρχει κάποιο όριο, και τα μέσα είναι φωνή, μουσική, κείμενο, σταθερές εικόνες όπως ζωγραφιές και φωτογραφίες και, κινούμενες εικόνες και, κάθε άλλο μέσο που μπορεί να ψηφιοποιηθεί και να ενταχθεί στο λογισμικό ώστε να αναδειχθεί το μήνυμα.

Γιατί ψηφιακή αφήγηση;

- Η παραγωγή της ψηφιακής αφήγησης αναπτύσσεται σε μαθητοκεντρικές διδακτικές προσεγγίσεις που στηρίζονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μαθητών/μαθητριών και μπορούν να βελτιώσουν τη μάθησή τους με ποικίλους τρόπους (Kearney, 2009, Yang & Wu, 2012).
- Έχειδειχτεί πως η δυνατότητα σύνθεσης και έκφρασης των εμπειριών με δημιουργικό τρόπο, ενθαρρύνει τα παιδιά που δυσκολεύονται, είναι στη σφαίρα της αποτυχίας και κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο (Hull & Katz, 2006, Hull, Zacher & Hibbert, 2009).

Γιατί ψηφιακή αφήγηση;

- Οι μαθητές/μαθήτριες αποκτούν κριτική σκέψη όταν κρίνουν την καταλληλότητα ενός αντικειμένου και αποφασίζουν τη χρήση του ή όχι στη σύνθεση που πραγματοποιούν. Κάθε αντικείμενο αναζητείται στοχευμένα και η χρήση του αξιολογείται με βάση την ανάδειξη του σκοπού της ψηφιακής αφήγησης (Jenkins et al. 2006).
- Αναπτύσσουν τον προσωπικό αφηγηματικό τους λόγο, απεικονίζοντας τις γνώσεις τους και παίρνοντας ανατροφοδότηση (Chen, Verdig, & Wood, 2003).
- «Το σχολείο καλείται να αναπτύξει στους μαθητές και στις μαθήτριες ένα εύρος δεξιοτήτων που θα τους επιτρέψει να κινηθούν με ευελιξία και δημιουργικότητα σε ένα εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον που έχει αυξημένες και μεταβαλλόμενες απαιτήσεις» (Πρόγραμμα Σπουδών, 2014).

Τετραμερής πορεία σχεδιασμού και ανάπτυξης μιας ψηφιακής ιστορίας – Μοντέλο Σ.Α.Π.Α.

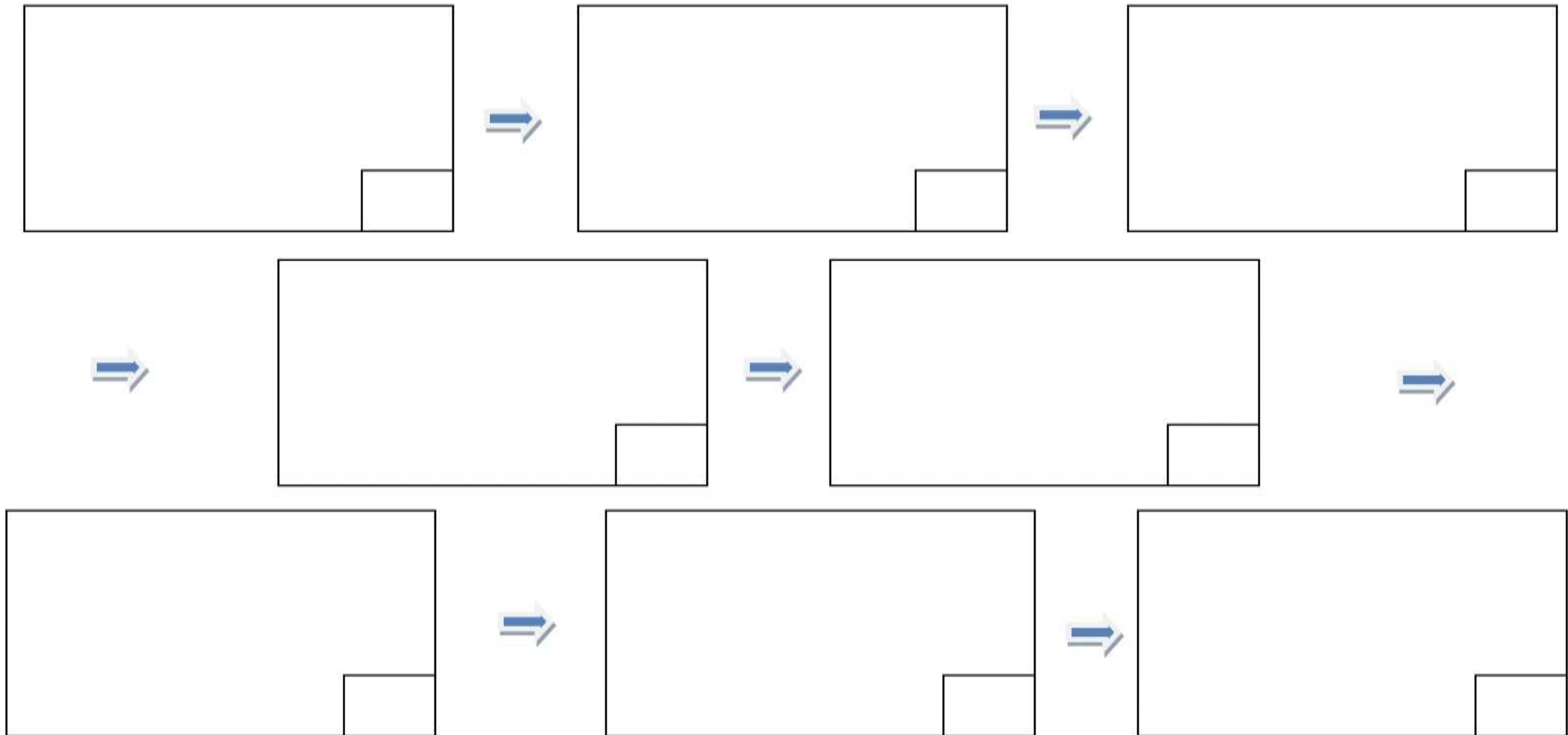
Στις εφαρμογές μας με παιδιά
τετάρτης, πέμπτης και έκτης
δημοτικού, χρειάστηκαν
τέσσερις ώρες.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΤΟ ΕΧΕΙΣ! (3)	Χ	ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ (2)	Χ	ΧΡΕΙΑΖΕΣΑΙ ΔΟΥΛΕΙΑ (1)
ΘΕΜΑ	Το θέμα της ιστορίας μπορεί να το δει ο αναγνώστης στην αρχή της ιστορίας. Αυτό μπορεί να δηλώνεται ή να συμπεραίνεται.	Χ	Το θέμα της ιστορίας δε γίνεται φανερό πριν το τέλος. Μπορεί να δηλώνεται ή να συμπεραίνεται.	Χ	Το θέμα της ιστορίας δεν είναι εμφανές στον αναγνώστη. Πρέπει να το συμπεράνει.
ΣΚΟΠΟΣ	Ο αναγνώστης κατανοεί το λόγο που δημιουργήθηκε η ιστορία αφού τη δει.	Χ	Αφού κάποιος παρακολουθήσει την ιστορία, είναι πιθανό να μη κατανοήσει το σκοπό της.	Χ	Ο σκοπός της ιστορίας δεν είναι καθαρός σε αυτόν που τη βλέπει. Η ιστορία χρειάζεται να δημιουργηθεί ξανά με βάση συγκεκριμένο σκοπό.
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ	Αναφέρεται ο δημιουργός ή ο δημιουργός αναφέρεται στη ροή του κειμένου.	Χ	Το όνομα του δημιουργού υπάρχει στο τέλος της ιστορίας.	Χ	Ο δημιουργός της ιστορίας δεν αναφέρεται πουθενά. Είναι σημαντικό για αυτόν που διαβάζει να γνωρίζει το δημιουργό.
ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	Το ακροατήριο / οι αναγνώστες για τους οποίους δημιουργήθηκε η ιστορία δηλώνονται ή εύκολα συμπεραίνονται.	Χ	Το ακροατήριο / οι αναγνώστες για τους οποίους δημιουργήθηκε η ιστορία δε διακρίνονται μέχρι το τέλος της ιστορίας. Μπορεί κάποιος να τους συμπεράνει.	Χ	Το ακροατήριο / οι αναγνώστες για τους οποίους δημιουργήθηκε η ιστορία δε δηλώνονται. Πρέπει κάποιος να τους συμπεράνει.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ	Η ιστορία παρουσιάζεται με ένα οργανωμένο και λογικό τρόπο. Ο αναγνώστης μπορεί να την ακολουθήσει εύκολα.	Χ	Υπάρχουν κομμάτια της ιστορίας που δε «ρέουν» και ο αναγνώστης δυσκολεύεται να την παρακολουθήσει άνετα.	Χ	Η ιστορία δεν είναι οργανωμένη με λογικό τρόπο και ο αναγνώστης δεν μπορεί να την παρακολουθήσει. Η σειρά που τα θέματα παρουσιάζονται πρέπει να αναθεωρηθεί.
ΔΙΗΓΗΣΗ	Εάν η ιστορία έχει διήγηση, αυτή είναι εύκολο να κατανοηθεί. Ο τόνος και ο ρυθμός της διήγησης είναι απολαυστική.	Χ	Εάν η ιστορία έχει διήγηση, αυτή είναι εύκολο να κατανοηθεί. Ο τόνος και ο ρυθμός όμως είναι επίπεδος και πρέπει να δουλευτεί ξανά.	Χ	Εάν η ιστορία έχει διήγηση δεν είναι εύκολο να κατανοηθεί. Η διήγηση πρέπει να ηχογραφηθεί και πρέπει να προσεχθεί ο τόνος και ο ρυθμός.
ΠΟΛΥΜΕΣΑ	Εάν η ιστορία περιλαμβάνει μουσική και βίντεο, αυτά τα στοιχεία βελτιώνουν σημαντικά την ιστορία.	Χ	Εάν η ιστορία περιλαμβάνει μουσική και βίντεο, καθένα από αυτά πιθανόν να μην προάγουν σημαντικά την ιστορία και πρέπει να διορθωθούν ή να κοπούν.	Χ	Εάν η ιστορία περιλαμβάνει μουσική και βίντεο, σε μεγάλο βαθμό δεν προάγουν σημαντικά την ιστορία και πρέπει να διορθωθούν ή να κοπούν.
ΕΚΠ/ΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	Η ψηφιακή ιστορία έχει μια σημαντική εκπαιδευτική αξία για τους αναγνώστες.	Χ	Η ψηφιακή ιστορία έχει κάποια εκπαιδευτική αξία για τους αναγνώστες.	Χ	Η ψηφιακή ιστορία έχει ελάχιστη εκπαιδευτική αξία για τους αναγνώστες. Πρέπει να δουλευτεί ξανά για να ενημερώσει, διδάξει ή ψυχαγωγήσει.
ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ ΛΑΘΗ	Η ιστορία δεν έχει ορθογραφικά ή άλλα λάθη.	Χ	Η ιστορία περιέχει διάφορα λάθη ορθογραφικά ή άλλα που θα έπρεπε να διορθωθούν.	Χ	Η ψηφιακή ιστορία περιλαμβάνει πολλά ορθογραφικά ή άλλα λάθη που πρέπει να διορθωθούν.
ΠΗΓΕΣ	Η ιστορία περιέχει μια σελίδα στην οποία αναφέρονται οι πηγές της.	Χ	Η ιστορία περιλαμβάνει μια σελίδα στην οποία αναφέρονται οι περισσότερες πηγές της.	Χ	Η ιστορία δεν έχει μια σελίδα στην οποία να αναφέρονται οι πηγές της, ή αναφέρονται ελάχιστες πηγές.
ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑ	Η ψηφιακή ιστορία είναι πρωτότυπη. Οι ιδέες είναι δημιουργικές και εφευρετικές	Χ	Η ψηφιακή ιστορία έχει κάποιες πρωτότυπες ιδέες. Περιλαμβάνει νέες ιδέες και απόψεις.	Χ	Η ψηφιακή ιστορία χρησιμοποιεί ιδέες από άλλες και πιθανό να ι και όχι να γίνεται αναφορά. Ελάχιστη πρωτοτυπία.

Φύλλο 2: Μακέτα σχεδιασμού της ψηφιακής ιστορίας

Τίτλος:

Βήμα 1^ο : Επέλεξε το θέμα, γράψε το προσχέδιο του σεναρίου

- Δημιούργησε στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή ένα φάκελο όπου τα αποθηκεύσεις όλα τα σχετικά υλικά για την ψηφιακή σου ιστορία. Επέλεξε το θέμα της ψηφιακή σου ιστορίας
- Άρχισε να σκέφτεσαι το σκοπό της ιστορίας σου καθώς και το κοινό στο οποίο απευθύνεσαι.
- Γράψε ένα προσχέδιο του σεναρίου της ιστορίας σου. Αυτό το προσχέδιο θα αποτελέσει στη συνέχεια τη βάση της αφήγησης που θα καταγράψεις αργότερα.

Βήμα 2^ο: Συλλογή των απαραίτητων πηγών

- Αναζήτησε ή δημιούργησε εικόνες τις οποίες θα μπορείς στη συνέχεια να αξιοποιήσεις στην ιστορία σου. Αποθήκευσε τις στο φάκελο της επιφάνειας εργασίας.
- Εντόπισε στο διαδίκτυο ή αλλού ηχητικό υλικό το οποίο θα ήθελες να συμπεριλάβεις στην ψηφιακή σου ιστορία. Αποθήκευσε το ηχητικό υλικό στο σχετικό φάκελο.
- Προσπάθησε να ανακαλύψεις κατάλληλο πληροφοριακό υλικό από το διαδίκτυο, το οποίο θα σε βοηθήσει στη συνέχεια. Αποθήκευσε και πάλι αυτές τις πηγές στον σχετικό φάκελο.

Βήμα 3^ο: Επιλογή περιεχομένου και έναρξη ανάπτυξης της ψηφιακής ιστορίας

- Επέλεξε τις εικόνες που θα χρησιμοποιήσεις στην ψηφιακή σου ιστορία. Σ' αυτό το σημείο πρέπει να αναφέρουμε ότι μπορεί να είναι και εικόνες που διαθέτει η βιβλιοθήκη του εκπαιδευτικού λογισμικού που θα αξιοποιηθεί.
- Επέλεξε το ηχητικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί. Και εδώ μπορεί να αξιοποιηθεί ηχητικό υλικό που διατίθεται εκ των προτέρων από το εκπαιδευτικό λογισμικό.
- Επέλεξε κάθε άλλο περιεχόμενο (κείμενο, παρουσίαση, πληροφορίες).
- Δημιούργησε και αποθήκευσε το ψηφιακό αρχείο στο οποίο στη συνέχεια θα αναπτυχθεί η ψηφιακή ιστορία.

Βήμα 4^ο: Εισαγωγή, εγγραφή, οριστικοποίηση

- Εισήγαγε τις εικόνες, που στο προηγούμενο βήμα επιλέχτηκαν, στη πινακοθήκη πολυμέσων του δικτυακού εκπαιδευτικού εργαλείου που θα αξιοποιηθεί.
- Εισήγαγε το επιλεγμένο ηχητικό υλικό
- Χρησιμοποίησε το μικρόφωνο του υπολογιστή για να εγγράψεις την αφήγηση του σεναρίου σου.
- Εισήγαγε την εγγεγραμμένη αφήγηση στην πινακοθήκη πολυμέσων του εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Γράψε, τροποποίησε, αποθήκευσε το κείμενο που θα συνοδεύει την ψηφιακή σου ιστορία.
- Οριστικοποίησε την ψηφιακή σου ιστορία, αποθηκεύοντας την σε μια ψηφιακή εκδοχή την οποία στη συνέχεια θα μπορείς να προβάλεις.

Βήμα 5^ο: Παρουσίαση, αξιολόγηση, αναπαραγωγή

- Παρουσίασε την ψηφιακή ιστορία που δημιούργησες στους άλλους.
- Συγκέντρωσε τα σχόλια των άλλων, τα οποία θα βοηθήσουν στην βελτίωση ή την επέκταση της ψηφιακής ιστορίας για εκπαιδευτικό σκοπό.
- Ανέβασε την ψηφιακή ιστορία στο ιστολόγιο της τάξης ή του σχολείου και συγκέντρωσε τα σχόλια αξιολόγησης των άλλων που θα την δουν ή θα την ακούσουν.
- Καμάρωσε για την ψηφιακή ιστορία που δημιούργησες απολαμβάνοντας την ωραία δουλειά που έκανες.

εφαρμογή...

Παναγιώτα, Αθήνα, Θεσσαλονίκη

Ομάδα 4

Φύλλο 2: Μικτή σχεδίαση της φημισμένης ιστορίας

Τίτλος: Ένας αυστηρότατος με τη θεία

1η Το αυτοκίνητο των παιδιών μου χρώμας το λευκό. Καρυστάκη

2η Ο καρυστάκης ήταν βαδισμένος από ένα ταξί που περνούσε μπροστά μας.

3η Ήταν γαλάζιο, μέσα ήταν σπρωμένο με μπουκάλια αηθόρα. Ήταν γαλάζιο, ελαστικό ανοιχτό, με τη μηχανή του κομμένη και το πίσω μέρος σπρωμένο.

4η Κάθε Κυριακή πέραμα με τον Καρυστάκη και πήγαιναμε στη θάλασσα. Ο: θάλασσα

5η Τον παρακαλούμε στην αμμουδιά κι εμείς συμπλέαζαμε στη θάλασσα λανθασμένα βουτιές. Ο: αμμουδιά

6η Έκείνος ήταν σαν να μας κοιτάριζε, επειδή κάποια φορά κοιτάριζε μόνο του. → αμμουδιά

7η Μαζεύοντας ο Καρυστάκης από το ίδιο ζήτησε το ταξί να αναρριχθεί. Ο: αμμουδιά

8η Κοιτάριζες ο Καρυστάκης από το τοξικό βόρεο, αναρριχόταν στο βουνό, βουτούσε στο βουνό. → αμμουδιά